

Митрополит Јоаникије: Митрофан Бан је слиједио Немањиће и косовску идеју и мисао

Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије служио је данас у Цетињском манастиру помен митрополиту Митрофану Бану, поводом 102. годишњице од његовог упокојења.

Саслуживали су му протојереји Остоја Кнежевић, Игор Балабан и Душан Биговић, протосинђел Пајсије (Ђерковић), јереји Александар Лекић и Благоје Рајковић, јеромонаси Гаврило (Раичевић) и Амфилохије (Јукум Трухиљ) и ђакон Ведран Грмуш.

Владика је у бесједи након помена казао да се уписао не само у наше сјећање него и у историју једнога народа онај човјек чије заслуге помињемо и кога се сјећамо и после стотину и више година од његовог упокојења.

“А митрополит, као духовно лице, уписао се и у историју своје Цркве и свога народа. Поживио је, можемо рећи, пуни вијек људски, а његов живот је био испуњен и добрим дјелима и великим успјесима, али и великим патњама. Доживио је и велико страдање свога народа. А он се увијек сараспињао са

својим народом и никада га није оставио”, казао је Митрополит црногорско-приморски.

Подсјетио је на његове заслуге из младих дана, када је био игуман манастира Мопраче.

“Нарочито се истичу његове заслуге и његова храброст и витештво у одбрани манастира Мораче 1877. године од Турака. То је била једна веома важна битка после које је и ослобођен Колашин, одакле се кренуло у даље ослобађање територија према Косову и Метохији у наредним деценикама”, подсјетио је он.

Митрофан Бан је, казао је он, постао митрополит у једно, може се рећи, мирно и срећно вријеме, послје Берлинскога конгреса, када је Црна Гора као друга српска држава добила међународно признање и пуно државно достојанство.

“Уз честитог кнеза Николу он је чинио све да се народ наш обједини, да се духовно и културно просвети, да се образује, да напредује у сваком погледу. Он је, наравно, дао и велики допринос бољој организацији Митрополије црногорско-приморске. У његово вријеме Црква у Црној Гори је од стране државе била проглашена аутокефалном. Али какво је то било значење, каква је била суштина и садржина те аутокефалије? Било је то много далеко од онога што поједини данашњи квазиисторичари говоре. То није била црквена одлука него је то била одлука државе која је била прихваћена и од стране Цркве, али као једно прелазно стање. Као и друге покрајинске Цркве у српским земљама које су стицале аутокефалност једна по једна. Тако је Митрополија стекла аутокефалност, али то је само значило слободу, и то је само значило да се само још један дио старе Пећке Патријаршије ослободио. И то је била претпоставка за обнову Пећке Патријаршије, Српске Патријаршије. Таква је, наравно, била мисао Митрополита Митрофана”, објаснио је Владика Јоаникије.

Он је нагласио да је Митрофан Бан у својим проповиједима, својим бесједама, свом учењу теолошком и еклисиолошком тумачећи и вјеру и историју Цркве слиједио идеју Немањића. косовску идеју и мисао, слиједио Црнојевиће, Петровиће...

“И видимо из свега његовог дјела да се свим силама трудио да буде на путу својих великих претходника Светога Петра Цетињског и Светога Петра Другог Тајновидца Ловћенског. Треба прочитати само неколико његових бесједа, рецимо приликом обнове цркве на Ћипуру или приликом обнове

манастира Врањине, или бесједу приликом освећења саборног храма у Никшићу, па видјети тај његов полет, видјети његову мисао, видјети какву је идеју он носио”, казао је Владика Јоаникије.

Владика је посебно указао на велико одушевљење Митрофана Бана приликом ослобођења Косова и Метохије.

“Он у том погледу слиједи краља Николу, којему је био вјеран. Био му је вјеран у свему, али га за једно, или за двоје није слиједио. Честити краљ направио је једну велику грешку: оставио је свој народ у вријеме погрома аустро-угарскога и отишао у иностранство. Добро, треба ипак снисходити људској слабости, не треба због тога заборављати његове велике заслуге и његова велика дјела којих је неспорно имао. Али, Митрофан Бан није направио ту грешку. Он је остао са својим народом и скоро пуне три године носио изнио биједу ропства, понижења, страдања, глади, несрећа, јада и невоља свога народа. То је била његова Голгота пред крај његовога живота”, рекао је Владика.

Митрополит Јоаникије је, бесједећи даље о Митрополиту Митрофану Бану, казао да је након ослобођења од аустро-угарске окупације дошао час да се наш народ уједини.

“А највише се радовао томе што је дошао час да се обнови Пећка Патријаршија. На том великом дјелу он је потрошио свој задњи атом снаге. Био је на неколико припремних конференција, веома уважен као најстарији српски архијереј тога доба. Чим су се српски архијереји сабрали у ослобођеној земљи, није било никакве дилеме шта треба чинити: треба обновити Пећку Патријаршију. Српску Патријаршију, славу Немањића, славу Светога Саве и завјетну мисао црногорских митрополита јер је Црна Гора, Црногорска Митрополија последице укидања Пећке Патријаршије 1766. године, насилничког чина од стране турске власти, у коме је, нажалост, тада учествовала и Цариградска Патријаршија. Црна Гора није признала ту одлуку, митрополити црногорски је нијесу признали него су се слонили на велику, моћну и братску Русију и тако опстали, па је Црногорска Митрополија опстала као једини слободни дио Пећке Патријаршије испод Саве и Дунава, са српским владикама на Цетињу. Зашто Цетиње добија углед и предност над многим другима? Зато штои су ту српски архијереји, па се околни народ везивао за Цетиње. Од тада се Цетиње уздиже”, подсјетио је Митрополит Јоаникије.

Митрополит Јоаникије је истакао да је Митрофан Бан годину дана од 1919. до 1920. председавао Средишњим архијерејским сабором који је обнављао

Пећку Патријаршију.

“Дочекао је час званичнога обновљења које је проглашено 14. септембра 1920. године. Дочекао га је срећан, иако на болесничкој постељи и при последњим издисајима свога живота. Бог га је наградио за његову вјерност и истрајност, за његову ревност, за велике његове трудове на њиви Господњој да дочека обновуи Пећке Патријаршије и да оде као заслужни архијереј у наручје Светога Саве, у наручје Христа Бога Спаситеља коме је вјерно

mitropolija.com